

Bölüm 1

ANNEANNEMİN SON SÖZLERİ

“Asla unutma,” dedi Bayan Smith. “Anneannenin son nefesinde ne söylediğini asla unutma.”

“Neydi o anne?” dedi dağınık siyah saçlı çocuk.

“Anneannen ölüm döşeginden başını kaldırıp baktı...”

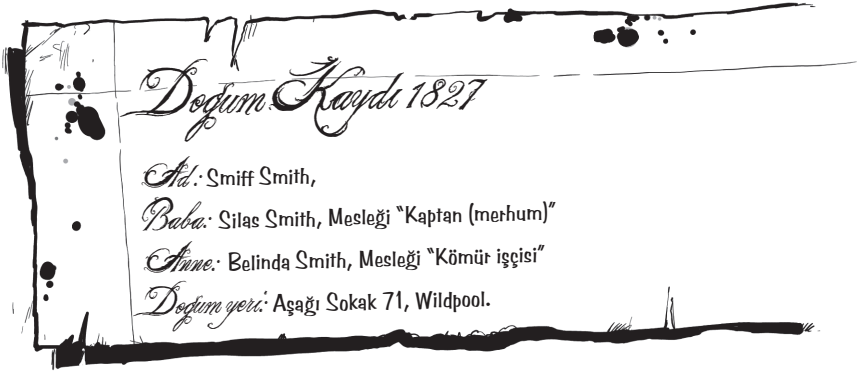
“Onun bir çöp arabası tarafından ezildiğini sanıyordum,” diye sözünü kesti çocuk.

“Ezildi, Smiff.”

Evet, bu doğrudu. Çocuğun adı Smiff Smith'ti. Doğduğu zaman annesi onun adını kilisede kütüğe kaydettirmek zorunda kalmıştı. Papaz çocuğun adını sorduğunda annesi soyadının sorulduğunu zannedip, “Smith” dedi. Sizin de tahmin edebileceğiniz

gibi, papaz söyleneni deftere çocuğun ismi olarak kaydetti, üstüne üstlük yanlış yazmayı da başardı... Olayda biraz bit yeniği sezdiğinden yazdığı ismi karalamayı ya da değiştirmeyi istemedi. Böylece çocuğun adı Smiff Smith oldu.

Kadının gözleri yaşardı. “Onu eve taşıyıp mutfak masasına yatırdık,” dedi Bayan Smith ve üzüntüyle burununu çekti.

“Yani ölüm döşeginde değildi?”

Bayan Smith hafiften kızgın bakmaya başlamış, dudakları inceliyor beyazlaşmıştı. “Tamam. Anneannen ölüm masasında başını kaldırıp baktı ve ‘Asla unutma Belinda... Fazla paspas kovası göz çıkarmaz!’ dedi.”

“Fazla paspas kovası göz çıkarmaz mı? Bu da ne demek oluyor?” diye sordu çocuk.

Bayan Smith omuz silkti. “Bilmiyorum Smiff. Bize anlatamadan öldü. Ah, nasıl da ağladım!”

“Anneannem öldüğü için mi?” diye sordu çocuk nazikçe.

“Hayır, bir cenaze töreni yapacak paramız olmadığı için!” diye çıkıştı annesi.

“E, ne yaptın?”

Bayan Smith yine omuz silkti. “Onu ezen çöp arabasıydı hatırlarsan, onu kasaba çöplüğüne götüren de çöp arabası oldu. Anneannen buna aldırış etmedi. Zaten ölüydü.”

Smiff içyağından mumun çıtırdayan ışığında annesine dikkatle baktı.

“Anne, yalan mı söylüyorsun?”

Annesinin yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi. “Tüm ailemiz yalan söyler Smiff. Yalan söylemek en iyi becerdiğimiz şeydir. Bunu biliyorsun. Ama anneannenin son sözlerini asla unutmadım ve asla paspas kovasız kalmadım. Git bana bir paspas kovası al gel oğlum.”

Smiff içini çekti. Ocaktaki kömür sıcacık yanıyordu. Parke taşlı sokaklar buz tutmuştu ve Smiffin kendisine göre ayakkabısı yoktu.

Böyle söylemek size de tuhaf gelmez mi? “Kendisine göre” ayakkabısı yok. Niçin insanlar, “Ayağıma göre ayakkabım yok,” demiyor? Ya da “Ayak numarama göre

ayakkabım yok!” Bilmiyorum. Sizin bilebileceğinizi düşündüm. Sorduğum için beni affedin.

Smiff bir sıçanın kuyruğu kadar inceydi ve soğuk havanın kemiklerine işlemesini engelleyecek hiç yağ yoktu vücudunda.

“Of, anne ya!” diye sızlandı.

Bayan Smith yakasından tutup sarı dişlerinin arasından tıslar gibi konuştu. “Ölmüş anneannenin son dileğini red demeyeceksin herhalde, değil mi?”

“Hayır anne,” diyerek iç çekti çocuk ve omuzlarının etrafına bir battaniye sarıp ateşe sevgi dolu son bir bakış attı, kapıyı itip çıktı.

Battaniyeyi ve ince gömleğini delip geçen rüzgâr bir kasap bıçağından daha keskindi. “Niçin annem beni hiç işe yarar bir şey çalmak için dışarı yollamıyor,” diye mırıldandı takırdayan dişlerinin arasından.

Sokakta çene çalacak başka kimse olmadığı için dişler birbirlerine vurarak çene çalıyorlardı bir nevi. Ama en azından yalnız değildiler . Çene çalacak biri olmazsa insan çok yalnız kalır. Anneannenin ölmeden önce yalnız bir dişi vardı. Ağzının ortasında tek bir diş. Ön dişiyle yemek yiyen ülkedeki ilk kadındı.

“Mesela sıcacık yün bir palto için?” Ama annesi onu asla böyle şeyler için göndermezdi.

At pisliklerinin üzerinden atladı ve yeşil ışık yayan gaz lambasının yanından yolun karşısına geçti. Aşağı Sokak'ın dik yokuşunu tırmanırken rüzgâr vücuduna bıçak gibi saplanıyordu. Tepeye vardığında Ana Cadde'ye doğru döndü. Karanlık, dar sokakları aceleyle geçti. Sarsak bir çöp arabası sürücüsü az kalsın onu ezecekti... Smiff adamın bunu kasıtlı yapmış olabileceğini düşündü. “Annem kendi cenazeme artık senin arabanla gönderirdi beni!” diye bağırды adama, ama soğuk parke taşları üzerinde takırdayan toynakların ve tıkırdayan tekerleklerin sesinden dolayı adam onu duymadı.

Sonunda sıra sıra dükkânlara vardı. İçlerinde kırmızı, mavi ve sarı sıvıların bulunduğu ışık saçan cam fanuslarla dolu eczaneden kaldırıma gökkuşağını andıran renkler düşüyordu. Smiff eczanenin önünden hızlı adımlarla geçti. Dükkânın sahibi pörsümüş büyücü, kuduz bir sıçan kadar korkutucu ve ondan iki kat çirkindi.

Teneke kaplar, çamaşır mandalları, porselen fincanlar ve kalaylı maşrapalar satan hırdavatçıya ulaşıncaya kadar bakkalı, manavı ve fırını, şapkacıyı ve rehinci dükkânını hızlı hızlı geçti. Smiff ip, kalbur, mum, araba yağı, kova, süpürge, çatal, bıçak, çekiç ve testerelerin oluşturduğu labirentin içinden kayar gibi geçti.

Çocuk bir çekiç aldı. Bir paspas kovası aldı. Etrafına baktı. Bir şeyin kendisini izlediğini hissetti. Ortada kimse yoktu... ya da böyle düşündü.

Çekici kovanın kenarına sertçe çarpıp tezgâha yürüdü.

Çocuğun battaniyesi kadar ağarmış saçlı, zayıf bir ihtiyar, orada dikilmiş dikkatle onu süzüyordu. “Annem delirdi,” dedi Smiff.

“O zaman bir doktora git,” dedi ihtiyar, gıcırdayan bir döşeme tahtasını andıran sesiyle.

“Öfkeden delirdi demek istiyorum. Ona bu kovayı satın ve kenarında bir göçüğü var!” Smiff az önce yaptığı göçüğü adama gösterdi. “Bir yenisini istiyor, yoksa...”

“Yoksa ne?”

“Yoksa ıslak paspasını getirip burnuna sokacakmış... Öyle diyor yani!”

“En iyisi yenisini al evlat,” diyerek iç çekti dükkân sahibi. “Bu bana pahalıya patlayacak ama...” dedi başını iki yana sallayarak.

Smiff az kalsın adam için üzülecekti. Ama ihtiyar tezgâhın arkasından dışarı adım attığında çocuk onun çizme giydiğini gördü. Zengin olmalı, diye düşündü.

Çocuk kahverengi kâğıda sarılı, pırıl pırıl yeni bir kovayla ayrıldı dükkândan.

Eski püskü silindir şapkalı bir adam köşe başında dikiyordu. Bektaşüzümü yeşili gözleri gaz lambası ışığında

parladı. Parmakları asma sürgünleri kadar inceydi. Adam konuşurken parmaklar hafifçe dalgalanıyordu.

Smiff önünden yürüyüp geçerken adam ellerini hafifçe birbirine vurdu. “Aferin, benim küçük hırsızım,” dedi. “Az daha bu işten yakanı sıyracaktın.”

Çocuk ürperdi ve de bunun soğukla bir ilgisi yoktu. “Bekçi misin?” diye sordu.

Adam gülümseyince fildişi rengi dişleri, koyu renkli gür bıyığı altında parladı. “Hayır. Bekçi değilim. Ben Samuel Dreep, bir öğretmenim.”

“Öğretmenlerden bahsedildiğini duymuştum,” diyerek ürperdi Smiff. “Zengin çocukları okullara kapatıp öğreninceye kadar dövüyorlar.”

“Ben o tür bir okulda çalışmıyorum,” diyerek güldü Dreep. “Seninle birlikte Aşağı Sokak’a, evine kadar yürüyüp açıklayacağım...”

“Evimi biliyorsun ha?”

“Ah, evet, genç Smiff. Senin hakkında çok şey biliyoruz. Yeni okulumuzda çok başarılı olacak türden bir delikanlısın.”

“Ama annem bana okuyup yazmayı öğretti,” diyerek böbürlendi Smiff.

“Ah, hayır!” dedi Dreep başını iki yana sallayarak. İki-si Aşağı Sokak’tan indiler ve adam, deri çizmelerinin buz tutmuş arnavutkaldırımlarında kaymaması için adımlarını dikkatlice atıyordu. “Ünlü Madrabaz Usta’nın Suç

Akademisi'nde öğretmenim ve sana yardım edebileceğime inanıyorum. Benimle gel.”

“Madrabaz Usta'nın Suç Akademisi mi? Hiç duymadım.”

“Gizlidir... ama adı şehrin bazı kısımlarında ünlüdür. İstersen göstereyim.”

Üzerinde güzel bir ev resmi olan düzgün kesilmiş bir karton parçası çıkardı. Çocuk üzerinde yazanları okumak için kartı parlak gaz lambasının ışığı altına tuttu.

